

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

⇒ HUSVÉT 1902. ⇐

KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!...

Aki életedben
Jóra tanítottál,
Nehéz nyavalyákból
Minket gyógyítottál,
A kőből csináltad
Hogy legyen kenyerünk:
Én édes Jézusom!
Könyörögj érettünk!...

Áldott volt elmédnek
Minden gondolatja,
Nemes volt ajkídnak
Isteni szózatja.
Szíved jóságából
Most is tápot nyerünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Igaz szeretetre
Te tanítál minket,
Intél, hogy szeressük
Ellenségeinket,
Mert minden lelkes lény
Az édes testvérünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Aki a világot
Bölcsen megalkotta,
Aki mindnyájunknak
Gondos édes atya:
Te ismerteted meg
A jó Istent velünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Amit tanítottál
Nem mult el a máral,
Megkoszorúztad azt
Tövis koronáddal,
Megpecsételted azt
A keresztfán nekünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Kinhalált szenvedtél,
Bűnünkből megváltál,
A hit erejével
Minket megáldottál,
Azután elküldéd
A szent lelket nekünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

De most is akadnak
Közöttünk Judások,
Ima helyett szállnak
Durva káromlások,
Szent tanaid ellen
Nagyon sokat vétünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Hisszük, hogy eljövend
Majd a te országod,
Ott követőidet
Szinről-szinre látod,
De addig se hagyj el,
Segíts és légy velünk:
Én édes Jézusom
Könyörögj érettünk!...

Szittyja.

Husvét ünnepén.

A Megváltó föltámadásának napjára virradtunk, aki «föltámadta hallottjaiból — mint az irás mondja — és fölszálla a mennyekbe, hogy elfoglalja helyét az Atya mellett».

Az emberi nem eredeti bűnéért halt meg az Isten fia, de dicsőséges föltámadásával beigazolta, hogy azok a szent eszmék és tanok, melyeket csudálatos lelkierővel és bátorsággal hirdetett, keresztüljárják a világ minden népének lelkét. És keresztül is járták. Az apostolok, a 12 egyszerű halász, hirdették és terjesztették el a krisztusi tanok magvait, melyek termékeny talajra találtak és megfogamzottak a népek millióinak szívében.

A keresztény világ szép ünnepén, husvét napján, Krisztus föltámadásának emlékezetét ünnepli. A templomi zsolozsmák, a halleluja hangjai, bejárják most is az emberi lelkeket, éppen úgy, mint kétezer évvel ezelőtt.

A világ romlottsága, az önzés, haszonlesés és emberi ridegség fölváltotta ugyan korunkban a szent tanokat, de a föltámadás ünnepén levetkőzik az emberek mindezt a salakot s tisztult lélekkel fordulnak áhitatos imákban az egek urához: adná áldását munkájukra, fáradozásukra.

Ma, amidőn az élet ezernyi bajai oly könnyedén kiölhetik a gyarló emberből a felebaráti szeretetnek, a hitnek és reménynek csiráit: a föltámadás ünnepe alkalmas arra, hogy serkentsen bennünket Krisztus igéinek és szent tanainak követésére. Mert az Istenember világra-jöttében, kinszenvedéseiben, halálában és dicsőségteljes föltámadásában van lerakva az emberiség sorsa; amint érvényesült, elkövetkezett a biblia által megjövendőlt Megváltó és annak szent tanai, éppen úgy az apróemberek, a parányok érvényesülésének és boldogulásának is el kell következnie az igazság, becsületesség és kitaró munka útján való haladás nyomában.

Mert ezek híjján nincsen igazi föltámadás!

Okuljunk tehát husvét ünnepén az Istenember példáján, ki bár oktalan gyűlöletnek vált vértanujává, mégis érvényesültek, diadalra jutottak szentséges tanai, mégis föltámadott az igazság, a keresztény hitnek, szeretetnek és reményességnek az igazsága. Hirdessük tehát az igazságot, oltssuk be egymásba a munka szeretetét, plántáljuk bensőnkben a hitnek, szeretetnek magvát, hogy az kikelve, gyümölcseit megteremhesse; kövessük a tizenkét apostolt az együttes munkára való szövetkezésben, akik vállalva működven, Jézus vallásának meghódították a világot. Így következhetik csak el a föltámadás, a megerősödés testben-lélekben egyaránt!

H. A.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház csütörtöki ülésén a szőlészet és borászat tételénél egymást váltották fel a legérdeke-
sebb szónoklatok. *Hertelendy* Ferencz nagy beszédben fejtette ki a borértékesítés előmozdítására vonatkozó eszméit és sürgette a pinczeszövetkezetek állami támogatását, *Baross* Károly helyeslésekkel kísért nagy beszédében köszönetet mondott Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek a magyar szőlőtermesztés új életrekelteért. Azután, mint igazi szakember rámutatott azokra a teendőkre, melyek a bortermelés terén a magyar gazdákra várnak. Követelte az olasz borvám felemelését, a borfogyasztási adó leszállítását s azt, hogy a kantinokban, kórházakban csak magyar bort használjanak. *Bolgár* Ferencz azt az egészséges eszmét vetette fel, hogy a bortermelőknél — mint régen volt — Szent Mihálytól Szent György napig adják meg az italmérési jogot. A telepítési kérdésnél *Rubinek* Gyula követelte a kérdés szabályozását s azután zajos helyeslések közt szólt a délvidéki hazafias német elem telepítési akeziójáról. *Károlyi* Sándor gróf, az ősz vezér követelte azután, hogy az állami támogatás ne csak a hitel, hanem a fogyasztási szövetkezeteknek is adassék meg s hogy a megalakítandó gabonarakárnál a termelő közönségnek teljes rendelkezési jogot kell adni. Ezen beszéd után nagy eljenzések közt megszavazták a földmivelésügyi tárcza költségvetését.

A pénteki tanácskozáson a kereskedelmi költségvetésre került a sor s ekkor mondta el az új kereskedelmi miniszter *Horánszky* Nándor tájékoztató beszédét, melyet sűrű helyesléssel fogadtak. Igérte, hogy minden gazdasági ágazatot támogatni fog, különösen pedig a nagy anyagi bajokkal küzdő kisipart.

A szombati ülésen gróf *Zichy* Jenő mondott lelkes beszédet az önálló vámterület mellett! *Molnár* János a székelyvasutak kiépítését sürgette. *Morzsnányi* Károly pedig arra kérte a kormányt, hogy a budapesti Dob-utczából csináljanak olyan sugárutat, mint az Andrassy-ut.

A hétfői gyűlésen gróf *Apponyi* Albert elnök bejelentette nagy beszéd kíséretében Tisza Kálmán halálát, az egykori hatalmas miniszterelnök koporsójára az országgyűlés koszorút tesz s temetésén a képviselők testületileg jelennek meg.

Ez volt az utolsó ülés husvét előtt, mely után a képviselők egy heti vakációra mentek haza kivánva egymásnak: — Boldog ünnepeket!

Ez az igazi!...

Egy mesterlegény külföldön vándorolt. Jó magyar fiú és kedves ismerősöm. Mult hónapban Prágában járt, de csak rövid ideig maradt a csehek fővárosában, mert haza kívánczolt. Ott esett meg vele ez az igen érdekes esett, amire rámondhatjuk, hogy ez az igazi!

Szivarozott és gyujtót vett a mesterlegény barátom, aztán fölment a mesterlegények olvasó-körébe, mert ott több ismerős iparos barátja vala. A csehek csak nézték a magyar fiut, de nem is annyira őt, mint inkább azt, amit a kezében tartott. A kezében pedig egy kis doboz gyujtó vala.

Egészen körül állották emberünket, de nem szólították meg, amíg ő meg nem kérdezte, hogy mit néznek rajta?...

Ekkor elő állott egyik cseh iparos és felelt:

— Az a gyújtó nem cseh gyártmány. Önre mi nem neheztelünk, de idegen gyártmányt itt köztünk senki sem használhat. Ruhát, czipót, gyújtót, mindent csak belföldit!

Erre kiütötte kezéből a gráci gyújtót és a körül álló csehek diadalmasan összetaposták, annélkül, hogy a magyar fiura haragudtak volna. Mert hiszen *kezet szorítottak vele és figyelmeztették, hogy ők csak belföldit használnak!* Ebből harag ne legyen!!

Ez az igazi iparpártolás.

Hát terólad édes magyarom?!... Ha terólad is leszédnék mindazt, ami rajtad nem magyar, akkor semmi sem maradna, csak a bőröd. A ködmönöd osztrák, a sonkád prágai cseh! Az inged sziléziai. A csipőd mödlingi, minden rongy idegen, csupán az Istened magyar! De ezt én nem haragból mondom, hanem miként azok a csehek, hogy kezet fogtak a magyar vándorló legénnyel, én is megszorítom a te munkás kezedet magyarosan, melegen és azt mondom, hogy barátságosan azt, hogy ez amit itt elmondottam, *ez az igazi iparpártolás!*

Erre ne haragudjunk, *hanem tanuljuk meg!*

Székely Báka.

Oxfordiak Budapesten.

Az angol labdarugás játék, mint testedző és egészséges mozgás, igen elterjedett. Nálunk is szeretettel üzik ezt a játékot, de koránt sem oly mértékben és olyan ügyességgel, mint Angliában.

Tudjuk, hogy Anglia levegője ködös, nyirkos egészségtelen és az emberek általában mégis egészségesebbek, mint más jó levegőjű országokban. Ez azért van, hogy Angliában sokat adnak a test erősítésére, tornaszatra és a játékok is mind ezen az eszmén épülnek. Sok testmozgás előnyére van a test jókarban és erőben tartására. Az egészséges test többet kibír. Így van az, hogy Anglia ködös levegőjében egészségesebbek a mozgékony angolok, mint a mi szép Alföldünkön a nép.

Az angol labdarugók versenyre kelnek a világ összes labdarugóival. Husvét nagyhetében a mi székesfővárosunkban is ellátogattak újból, mint minden évben szoktak. A gyönyörű Margit-szigeten folytak le a mérkőzések. A magyarokat persze, hogy elverték. Azt tudtuk előre, de szép a magyar fiuk szívós kitartása, hogy minden évben újra próbálnak, lankadatlan szorgalommal készülnek és évről-évre mind jobban győzik a versenyt.

Az angol deákokat, melyek Oxford városból jöttek, József főherczeg vendégelte meg a Margit-szigeten. A versenyeket pedig a székes-főváros előkelő közönsége, több mint harmincezer ember nézte végig. Minderre csak azt mondjuk, hogy labdarugásban megver minket az angol, hanem a harcztéren még a burokkal sem bír.

Tisza Kálmán.

Márczius 23-án meghalt Tisza Kálmán, az öreg, magyar politikus. Először ellenzéki vezér, majd kormánypárti vezérré vedlett. Népszerűségét az utóbbi években elvesztette annyira, hogy otthonában, Nagyváradon is megbukott az utóbbi választások alkal-

Tisza Kálmán †. (1830—1902.)

mával. Élezlapjaink mindig rókának rajzolták, de valóban ravasz vezér volt életében.

Tisza Kálmán 1830. december 16-án Geszten, Biharmegyében született. Midőn a szabadságharc kiütött, gyenge testalkatánál fogva a hadseregben nem szolgálhatván, a közoktatásügyi miniszteriumban kért magának alárendelt állást s ott működött volt nevelője, az osztálytanácsossá kinevezett Szőnyi alatt. Mint önkéntes nemzetőr volt azonban néhány hétig a táborban, onnan visszatérve, később, mint alárendelt hivatalnok, a kultuszminiszteriumban működött,

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

28 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

azután elment Debreczenben, ahol fogalmazóvá nevezetett ki.

A világosi gyásznapi után rövid ideig külföldön volt, majd visszatért és tanulmányait végezte. 1861-ben Debreczennek lett képviselője.

Az 1865-iki országgyűlésen újra mint a debreczeni első kerület képviselője jelent meg az országgyűlésen s Ghyecz Kálmánnal újra vezére lőn a többnyire a 61-iki „határozati párt“ tagjaiból alakult pártnak, amelyből akkor a szélsőbal már régen kivált és amely később „balközép“ név alatt a többségben levő Deák-párttal szemben szervezkedett 1874. elején belépett a kormányba. Az 1875-i Wenckheim-kabinetba Tisza a belügyi tárczát vállalta el és 1887-ig viselte.

1875. október 17-től kezdve a kormány élén állt. 1890. márczius első napjaiban beadta lemondását a honossági törvény tárgyában tett nyilatkozata következtében.

Azóta, mint országgyűlési képviselő vett részt a törvényhozásban. Legutóbb Abrudbányának volt képviselője. Temetése nagy pompával folyt le. Koporsóját a családi sírboltba helyezték Gesztre.

Összeférhetlenségi bizottság.

Az országgyűlés megállapodása folytán mult héten összeült az összeférhetlenségi bizottság. Gróf Apponyi Albert elnök kisorsolta a bizottság tagjait: Jakabffy, Ivánka, Mandel, Semsey, Erdélyi, Rohonyi és Vass kormánypártiakat. Továbbá Barabás, Ráttkay, Veress, Leszkay és Szluha függetlenségiakat. Póttagokul: Issekutz szabadelvű, Beöthy és Fáy ellenzékiek lettek kisorsolva.

A kijelöltek letették az elkűt és visszavonultak tanácskozni, az első számú bizottsági terembe. Elnökül Erdélyi Sándort, jegyzőül Rohonyi-t választották meg. Ekkor felolvasták a vádiratot s a tényállás megvitatásához kezdtek. Három órai tanácskozás után, — állandóan együtt maradva és nem érintkezve senkivel — pont négy órakor hozták meg az ítéletet. Nyolcz szavazattal négy ellenében kimondták az összeférhetlenséget.

Ezen ítélet következtében Benke Gyula országgyűlési képviselőnek 8 nap alatt vagy a képviselőségről, vagy az Országos Zálogkölcson Részvénytársaság igazgatóságáról le kell mondania.

Az összeférhetlenségi bizottságnak ez volt az első ülése. Reméljük, hogy ezután is ilyen határozott erélylyel fog működni.

Angol-bur háboru.

Mióta Delarey bur tábornok tönkre tette Methuen angol tábornok seregeit és Methuent is elfogta, azóta kevés hír érkezett a harcztérről. A megsebesült Methuen angol tábornokot szabadon bocsátotta Delarey. Erről a lovagias eljárásról sokat irtak az angol lapok és valóban elvártuk volna mi, valamint a világ többi művelt népei, hogy ilyen szép és nemes eljárással szembe az angolok is szabadon bocsássák Kruitzinger fogoly bur vezért. De az angolok ezt nem tették meg.

Ujabbán ismét egy óriási angol vereség hírét halljuk Londonból. Hamilton angol tábornok ugyanis negyvenezer emberrel indult Botha Lajos, a burok fővezére ellen. Először Methuen angol tábornoknak kellett volna Delarey bur csapatát megverni a terv

szerint. Hanem az, amint már megirtuk, kudarczczal végződött, mert Delarey teljesen tönkreverte az angolokat. Most következett az angol haditerv második része. Hamilton angol tábornok negyvenezer emberrel vonult Botha ellen. A harc kimenetele itt is óriási kudarczczal végződött, Hamilton angol csapatait a bur fővezér összetörte, szétverte.

A részleteket még nem tudjuk, de bizonyos, hogy Angliában sok szülő virad szomorú husvétra. Ez a két újabb angol vereség igen jó helyzetbe hozta a burok ügyét. Az angol óriási hadsereg teljesen tehetetlen a kis bur nemzet szabadságszerető embereivel szemben. Husvét nagyhatéban borzalmas tusa ifolyt a harcmezőn, hogy a burok ismét győztek az bizonyos, de a diadal nagyságát még ezideig titkolják a megvert angolok. A bur kormányok férfait fogadta az angol fővezér és béketárgyalásokat kezdtettek. Lapunk zártáig az eredményről hirt nem vettünk.

Az Orsz. Központi Hitelszövetkezet.

Márczius hó 14-én tartotta rendes évi közgyűlését az Orsz. Központi Hitelszövetkezet, ez a nagyszabású pénzintézet, amelynek annyi része van abban, hogy a magyar föld bajait hovatovább orvosolni kezdik. A közgyűlésen gróf Széchényi Sándor elnökölt, a napirend legfőbb tárgyát az igazgatóság évi jelentésének előterjesztése képezte.

A jelentés kiemeli, hogy a Központi Hitelszövetkezet a mezőgazdasági hitelügyek kielégítésén kívül teljes mértékben iparkodott kielégíteni az ipari hitelügyeket is, e mellett működési körébe bevonta a tej, gabonna, bor stb. értékesítő szövetkezetek szervezését is. A rendelkezésére bocsátott tőke csekélyége mellett is 35 milliót bocsátott a fiókszövetkezetek rendelkezésére, amelyek száma 1287-re emelkedett, 253,702 taggal, 529,064 drb jegyzett üzletrészszel 25.803,105 korona értékben. Ennek majd a fele be is van fizetve; a tartalékok 1.195,600 koronát tesznek ki. A szövetkezeteknél elhelyezett takarékbetétek összege 10.388,381 korona. Az 1287 szövetkezet közül 59 ipari, 8 vegyesen ipari és gazdasági, 7 vegyesen gazdasági és ipari, 26 ipari szakcsoport — a többi pedig gazdasági szövetkezet. A szövetkezetek kamatlába állandóan 5¹/₂% volt. A Központ által kibocsátott 5%-os kötvények névértéke 9.500,000 koronát tett ki. A Hazai Szövetkezetek Központi Hitelintézete körébe tartozó szövetkezetek hovatovább szintén befejezést nyert. Az intézet alapítókéje a mult évben közel egy millió koronával emelkedett. Leszámított a központ 174,235 drb váltót, 50.093,160 korona értékben és 20,167 drb kötelezvényt 5.960,016 kor. értékben. A visszleszámított váltók 117,657 drb váltó értéke 37.918,597 koronát tett. A leszámított váltók átlaga drbonként 222 kor., a kötelezvényeké 296 kor. A Központnak nyers bevétele 595,906 kor. 81 fillér volt, ebből a tiszta bevétele 224,882 kor. 24 fillér. Ebből az igazgatóság javaslata értelmében 10—10%-ot a tartalékokra 1.9,905 koronát pedig 4%-os osztalékokra fordítanak.

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Ezután dr. *Horváth János* előterjesztette az azelőtti szövetkezeti kongresszus határozatait, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott s végrehajtás végett az igazgatóságához utalt.

Ezután következtek a választások; *Nyári József* és dr. *Sóhajda István* indítványára *Kornfeld Zsigmond*, *Förster Aurél* drt és *Kléh Istvánt* egyhangulag újból megválasztották. *Chavrak Levin* lemondása folytán helyébe *Unklhauser Károlyt* választották meg.

Végül a közgyűlés köszönetet és elismerést szavazott az igazgatóságnak az intézet példás vezetéséért. Azt hiszük erre az elismerésre az igazgatóság rá szolgált. Ennek bizonyosága a fent ismertetett fényes eredmény.

Szövetkezetek Torontálban. Alig van megye Magyarországon, melyben a szövetkezeti eszme oly szép tért hódított volna, mint Torontálban. Csak mult alkalommal is megemlékeztünk, hogy még a nép erkölcsének javítására is gondot fordítanak, mint a kübekházai és dolovai hitelszövetkezet, melyeknél vadházasságban élő tag kölesönt nem kap. A csőszteleki hitelszövetkezet olvasó egyesületet alapított és így a népet mig egyrészt műveli, tanítja, másrészt rászoktatja szabad idejét a koreszmázás helyett olvasással tölteni. A glogovi hitelszövetkezet nyilvános felolvasásokat tart és így igyekszik a nép művelődését és tudását fejleszteni. Az écskai szövetkezet a tagok részére cséplőgépet szerez be és így a tagok részére a cséplést olcsóbbá és kényelmesebbé teszi. A zichyfalui, örményházai, csókai, billédi stb. szövetkezetek közös magtárakat, a torontáli központi hitelszövetkezet baromfi-értékesítő-telepet és a perjamosi és torontál-vásárhelyi szövetkezet közös iparműhely felállítását tervezik. A szövetkezetek száma 1901-ben 28 új szövetkezettel nagyobbodott és így a torontáli szövetkezetek száma 75, melyeknek 16,000 tagja van 39,000 darab üzletrészszel, melyek értéke 2.300,000 korona.

Tejszövetkezet Kolozsvárt. Kolozsvár és vidéki tejtermelők Kolozsvár székhelylyel tejszövetkezet alakítását tervezik. A szövetkezetnek célja lenne fejleszteni a tejtermelést, előmozdítani Kolozsvárt és vidékén a gazdaságok érvényesülését, lehetővé tenni, hogy a gazdák tisztán kezelt jó tejeiknek megfelelő árért biztos piacot szerezzenek.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

1902. április hó 1-én új előfizetést nyitottunk a **FÜGGETLEN UJSÁG**-ra.

Akinek előfizetése márczius hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az e hó 20-án külön levélben megküldött postautalványt kérjük felhasználni.

Előfizetési ár :

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetségéhez képest terjeszteni.

Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

»**Góbbáságok**« kaczagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legezészerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. Budapest. IX. Köztelek ezimre.

Erőtakarmány-czikkék,
Vetőmagvak beszerzésére ajánljuk a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-t,
BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

• MI UJSÁG? •

Olvasóinknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

A szerkesztőség.

Az udvar Budapesten. Az udvar, a delegációk ülésézése idején, május elején ismét Budapestre érkezik. A király két hetet fog itt tölteni s ez alatt az idő alatt több ebéden kívül udvari bál is lesz a budai királyi palotában. Kihallgatásokat szintén adni fog a király.

Erzsébet királyné szobra. Az uralkodóház Teritetben telket vásárolt és legközelebb szobrot fog azon a helyen Erzsébet királyné emlékére emelni. A királyné alakja másfél életnagyságu, fehér márványból van faragva. Talapzat nélkül 2·20 méter a szobor. Chiattoné készíti, az a szobrász, aki testvérével Giuseppevel együtt készítette a királyné rendeletére Rudolf trónörökös szobrát az Achilleion számára.

Kossuth Lajos emléke. Kossuth Lajos halálának évfordulóján a főváros polgársága nagy menetben kivonult Kossuth Lajosnak a kerepesi-uti temetőben levő sírházhoz s azt megkoszoruzta. Országos képviselők, számos város, hatóság és függetlenségi körkoszoruját tették le a sírhalomra. Megemlékezett a nagy Kossuthról az ifjuság is. Fővárosban és vidéken gyász istentiszteleteket tartottak ezen a napon.

Mozgalom a Kossuth-szobor ügyében. Aradon is megindult immár a mozgalom, hogy a Kossuth szobrára begyült összeg ne mauzoleumra, hanem eredeti rendeltetésének megfelelőleg első sorban szobor felállítására fordítottassék. Az aradi Kossuth-asztaltársaság legutóbb tartott népes értekezletén a következő határozatot hozta: Az aradi Kossuth-asztaltársaság megkeresi Arad város törvényhatóságát, miszerint a főváros törvényhatóságát fölíratban hívja fel és emlékeztesse azon kötelességére, hogy a Kossuth-szoborra az ország részéből összegyűlt pénzt csakis a Kossuth-szobor létesítésére fordítsa s arra a pályázatot haladéktalanul kiírja, ugyszintén irjon föl az országgyűléshez, hogy az a fővárost e kötelességnek teljesítésére készítse; mindkét fölíratot pedig esatlakozás céljából az ország összes törvényhatóságainak küldje meg.

Kuun Kocsárd emlékezete. A jövő év június hó 25-én lesz száz éves fordulója Kuun Kocsárd gróf, az Erdélyi Közművelődési Egylet legnagyobb alapítója, a székelyek apostola születésének. Simon Ferencnek, a szászvárosi Kuun Kocsárd főgimnázium igazgatójának kezdesére mozgalom indult meg, hogy a nagy emberbarátnak Szászvárosban levő házában, ahol sokáig lakott s meghalt, emléktáblával jelöljék meg halhatatlan érdemei elismeréséül. Tervbe van véve azonkívül, hogy az emléktábla leleplezésével kapcsolatosan Kuun Kocsárd emlékének tisztelőire nagyszabásu ünnepély rendeztessék.

A Mayer-féle gépgyár megmentése. Mint Szombat-helyről írják, a Mayer-féle gépgyár, a Dunántul egyik legszebb iparvállalata, mely annyi munkásnak biztosította a megélhetést, hála a kereskedelmi kormány támogatásának, folytatni fogja üzemét. Tépnap alakult meg a kormány támogatásával az új részvénytársaság 800,000 korona alaptőkével. Az alakuló közgyűlés nagy érdeklődés mellett folyte le. A gyár a jövő hónap elején üzemét megkezdi.

Megütötte a főhadnagyát. Kassáról írják, hogy Farkas József önkéntes főhadnagyát, aki leszidta, tetteleg bántalmazta. A hevesvéru fiatal embert nyomban vasra verték s hadi törvényszék elé állítják s biztos, hogy néhány évi várfogságot kap.

Andrássy Dénes gróf újabb adománya. Liptó-Szent-Miklósról írják: Andrássy Dénes gróf a nemeslelkü főur ma újabb adományt tett: a lipótmegyei Szent-András község ág. ev. elemi iskolájának felépítési költségeire 2000 koronát adományozott.

Meggyilkolt földbirtokos. Láng Zsigmond kisvárdai földbirtokost a minap a saját birtokán agyonverték a gazdasági alkalmazottjai. Reggel bement az istállóba s bérese és kocsisa megtámadták és villával, lapáttal agyonverték.

Olvasóink figyelmébe. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1901. évi május 21-én kelt 30,517. számú rendelete értelmében a *vörösbarna-szinü 6 filléres frankó-jegyek* érvényessége folyó évi márczius hó 31-ével megszűnik. Az említett frankójegyek márczius 31-éig bármely postahivatalnál minden díj nélkül becsereélhetők más hasonló értékü frankójegyekre; ezen határidőn tul azonban azokat a postahivatalok becsereelésre már nem fogadják el s a *vörösbarna-szinü 6 filléres* francójegygyel bérmentesített küldeményeket, mint bérmentetleneket megfelelő díjjal fogják megterhelni.

A német császár fia Amerikában. A lelkes fogadás után, melyben Henrik hercegnék Amerikában része volt, most Vilmos császár egyik fiát is elküldi Amerikába. Berlinből írják, hogy Adalbert porosz herceg, a német császári pár harmadszülött fia, aki a «Charlotte» nevü iskolahajón, mint hadnagy szolgál, ezen a hajón Amerikába fog utazni. A «Charlotte» április 28-án érkezik Newyorkba.

A kis Robinsonok. A komáromi rendőrség két kalandos lelkü gyereket köröz, akik arra vállalkoztak, hogy bejárják a világot és egy lakatlan szigeten megtelepszenek. A kis szökevényeket Bátor Róbert és Feller Jánosnak hívják. Az előbbi 13, az utóbbi 16 éves. Márczius 18-én délután indultak el Komáromból a nagy utra és máig sem tudtak a nyomukba akadni.

Baleset a templomban. Kápolna hevesmegyei községben virágvasárnap különös baleset történt a templomban. Egy lobogó keresztjének a gombja Kranczki János fejére zuhant s azt betörte. A vérbe borult embert elvezették a templomból s gyógykezelés alá vették. A baleset nagy ijedelmet keltett az ájtatoskodó hivek közt.

A jöltévü ünneplése. Temesvár város minapi közgyűlése egyhangu lelkesedéssel diszpolgárrá választotta Sailer Antal odaváló polgárt, aki a „Fehér Kereszt” temesvári lelenczháza mellett létező gyer-

mek-kórház ezéljaira nem rég 51,000 koronát adományozott.

Villámcsapás. Nagy vihar vonult a mult hétfőn el Pestvármegye déli és Csongrádmegye északi része fölé. Sűrű villámlás közt erős zápor zuhogott s a villám a dorozsmai tanyákon és Kistelek táján is lecsapott. E korai zivatarokról azt tartják a gazdák, hogy utánuk hideg szokott következni.

Megőrült aljárásbíró. Rég idő óta idegbajban szenved Ferenczy István aljárásbíró. Minap Budapesten Gyorskoesi-utcai lakásán mindent összezuzott s lelővéssel fenyegetett mindenkit, aki közelébe jön. A házbeliék értesítették orvosát, akire szintén rálőtt a megzavarodott elméjű ember, de egy lövés sem talált. Rendőrök kötözték aztán meg a szerenesétlent s a lipótmezői tébolydába szállították.

Együtt éltek, együtt haltak. Egy öreg házaspár megható halálát jelentik Sepsi-Szt-Györgyről. Kenyérkereső munkára készült menni a kora reggeli órákban Falka László 65 éves napszámos, de öltözés közben elszédült, a kályhának dült, majd összeesett s meghalt. Gyengélkedő öreg neje segítségért sietett, »Laczi meghalt« kiáltással verte fel az utczát, de néhány percz alatt maga is összerogyott és halva vitték hű életpárja hült tetemei mellé. A régi hű, becsületes székely napszámosok mintaképe volt a két öreg.

Sok a postáskiasszony. A kereskedelmi miniszter kimondta és körlevélben értesítette a postaigazgatóságokat, hogy az idén nem engedélyezi a postakiadónői tanfolyamot, mert azt oly tömegesen látogatták, hogy a tanfolyamot végzett postakiadónőket mostanában alig lehet elhelyezni.

Lapunk mai számában közölt »Sohr«-féle hirdetésre a t. olvasók szives figyelmét felhívjuk.

Lapunk mai számában közölt Fehér Miklós és Tsa gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitértővé, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev bénulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógyszer-tára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor-gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

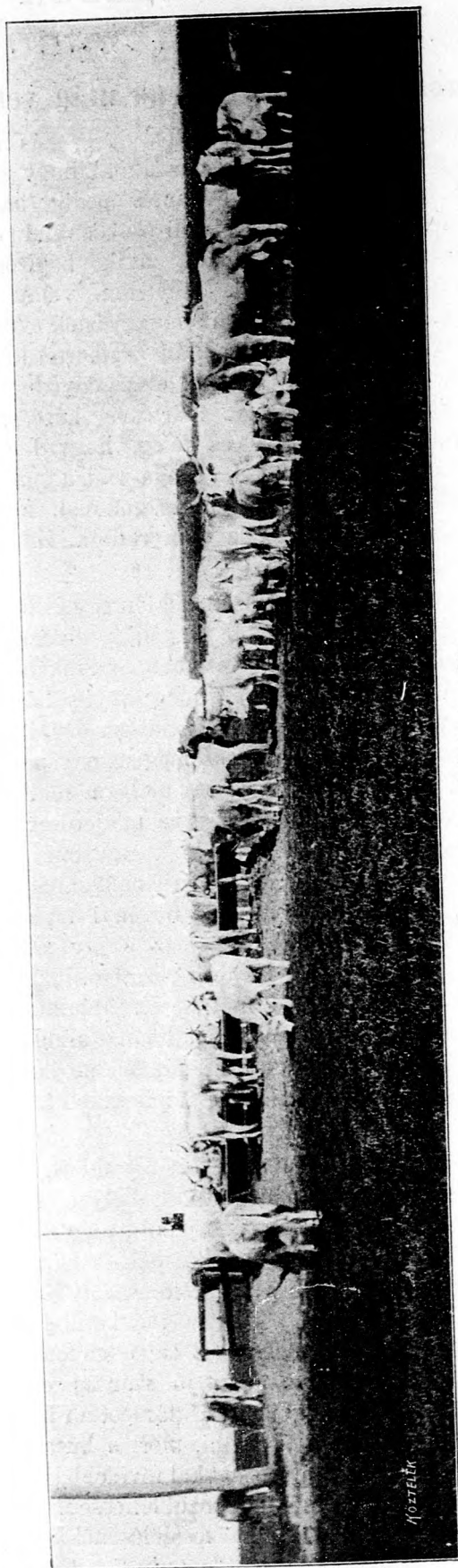
• **GAZDASÁGI DOLGOK** •

Szabad-e gabonát gabona után vetni.

Nagyon sok helyen elterjedt szokás nálunk még ma is, különösen a kisgazdáknál, hogy gabonát gabona után termelnek. Olyanok pedig, akik ezt teszik nem igen akarnak ebbeli szokásuktól eltérni, nem hallgatják meg azokat, akik bebizonyítani igyekeznek szokásuknak helytelen voltát s azt mondják, hogy tapasztalataik meggyőzték őket arról, miszerint a gabonát gabona után is sikerrel lehet termelni a nélkül, hogy a talaj elszegényednék. Hát lehetni éppen lehet, de az már más kérdés, hogy ezélszerű-e ezen eljárás és főleg, **hogy helyes-e?** Mert bizony nagyon sok hátránya van annak, ha a termelésben bizonyos változatosságot nem követünk s főleg ha gabonát gabona után vetünk. Ez sokszor megbosszulhatja magát.

Ha mi egy és ugyanazon talajon egy és ugyanazt a növényt éveken keresztül termeljük, elvégre is bekövetkezik az az állapot, melyben földünk fizikailag teljesen elromlik s melyben még az istálló-trágyának nagyobb mennyiségű alkalmazása dacára is, a talaj tápanyagaiban nem lesz meg az egyensúly. Elromlik a fizikai állapot azért, mert a föld tömött szerkezetű lesz s hibás lesz a talajerő-egyensúly azért, mert a növény mindig csak ugyanazt a tápanyagot vevén igénybe, pl. a gabonaféléknél a foszforosavat, a másik két fontos növényi tápanyag a káli és nitrogén feleslegben lesz s így a növény táplálkozása nem történik szabályszerűen. Igaz ugyan, hogy ezt az egyensúlyt műtrágyák alkalmazásával pótolni lehet, de az is tény, hogy ha már alkalmazunk műtrágyát, annak alkalmazásánál is ne járjunk el öltetszerűen, hanem a már sok évi hasznos kísérletek eredményei alapján.

Hasonlítsunk csak össze két oly talajt, melyek egyikén a buza buza után kapott helyet, másikán pedig zabosbüköny után; s hasonlítsuk össze a két földnek termését is. Még a laikusnak is fel fog tűnni az a különbség, amely a kettő között létezik. A buzatarló szántásakor rög után rög kerül felszínre, s a munka nehéz is, meg rossz is; ellenben zabosbüköny, avagy repeze után jó szántás esik, s a munka könnyű is, meg jó is. Határozottan helytelen tehát buzát buza után termelni, mert a buza elvetéseig rendelkezésre álló idő sokkal rövidebb, semhogy a földet kívánatos állapotba hozni lehessen. Kivételt a gabonaneműek egymásutáni termelésénél legfeljebb akkor lehet tenni, ha őszi után tavaszi gabona következik, mert ekkor van még elegendő idő a föld kellő előkészítésére s mert a tél fagya sokat javíthat a helyzeten.

Üsző gulya a közös legelőn.

Ezért tehát amennyire a viszonyok csak megengedik, iparkodjunk a termelésben változatosságra s ne termeljünk gabonát gabona után, mert ez egyenesen mi reánk káros.

Közös legelők.

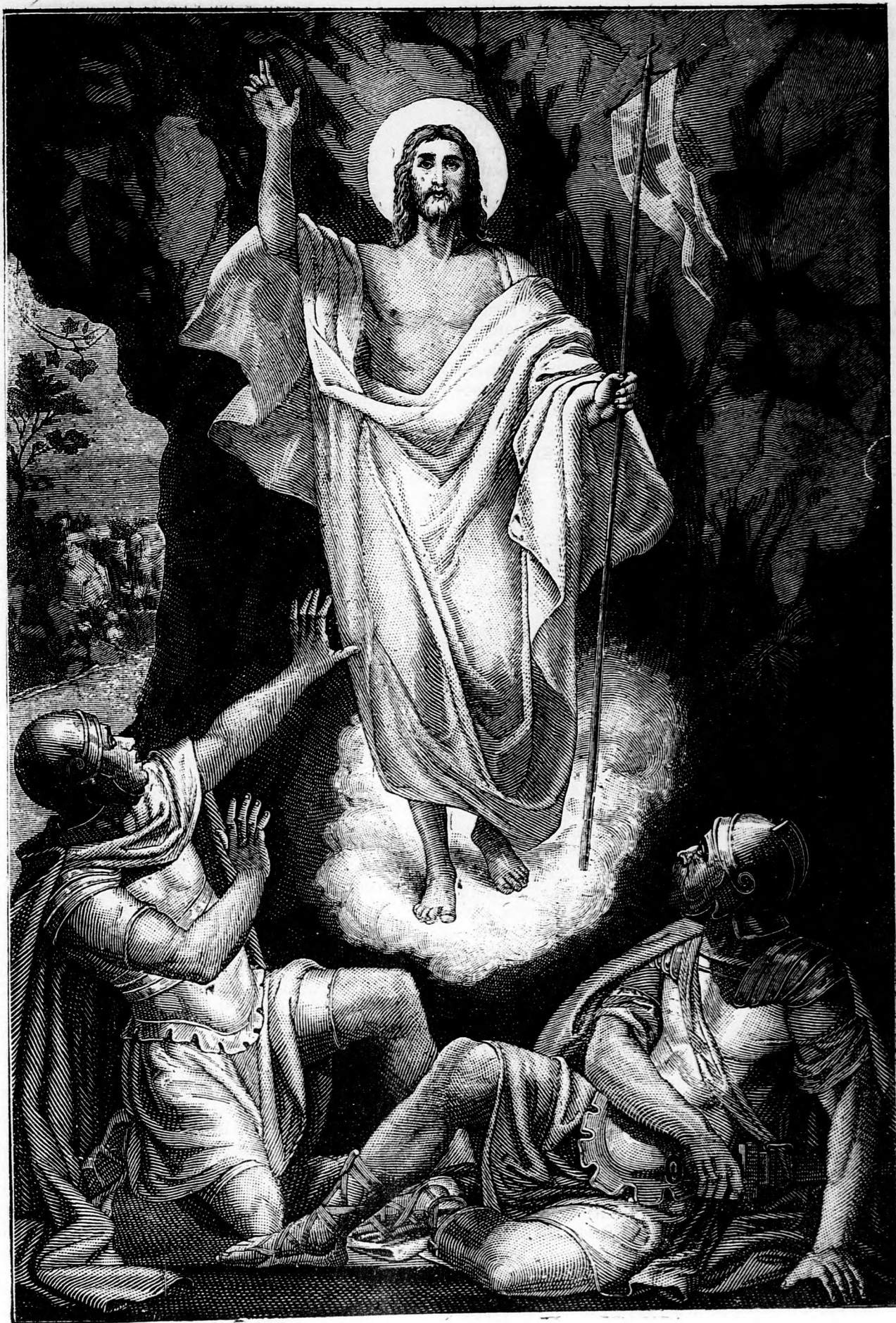
A közös legelők felosztása és eke alá vétele az Alföldön még mai napság is nagy mérveket ölt. Bizony sok hely van, ahol a még nemrég is híres magyar gulya és ménes nagyon megfogyott s ennek oka legtöbbször a közös legelők felosztása. Ez pedig állat-tenyésztésünk hanyatlását idézi elő. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében is úgy volt, hogy a közös legelők hova-tovább kisebb területre szorultak, amit látván a megyei gazdasági egyesület elhatározta, hogy alkalmas területen egy közös csikó- és gulyalegelőt létesít. Hogy mennyire szükség volt erre, azt bizonyítja J.-N.-K.-Szolnokmegyének az utóbbi években rohamosan fellendülő állat-tenyésztése. A közös legelő 1900-ban létesült, eleintén mintegy 400 drb 1, 2 és 3 éves csikó és körülbelül 10 drb 1, 2 és 3 éves üsző befogadására. A legelőre kihajtott tényezőállatok okszerű gondozása és helyes fejlődését tartván szemelött, intézkedés történt, hogy hosszas szárazságok beálltával, a jószág rendes takarmányozásban részesüljön s ezért az 1000 holdnyi területből vagy 150 holdon mesterséges takarmányt termelnek. Gondoskodva van továbbá megfelelő csikó- és gulyaszínekről és bővizű kutakról.

A legelőtelep hivatása elsősorban a kis gazdák kezében lévő állat-tenyésztés fejlesztése s ennél fogva a legelőberek, igen alacsonyán vannak megállapítva. A jász-nagy-kun-szolnokmegyei közös legelőkről sikerült képet mutatunk be olvasóinknak.

Mézbor készítés.

Bodnár Imre ur azzal a kérdéssel fordult a „Független Ujság“ szerkesztőségéhez, hogy mézbor hogyan kell bort készíteni. Kérdésére az alábbi feletet adjuk.

A tulajdonképeni mézbor tisztán vízből és mézből készül szeszes erjesztés folytán, még pedig a Kneipp receptje szerint következőképpen: 60–65 liter lágy vízben elkeverünk 16 liter esurgatott mézet és tisztára surolt rézüstben (semmiesetre sem mázatlan vasedényben) mintegy 1¹/₂ órán át igen gyenge forrásban tartjuk s a képződő habot gyakrabban eltávolítjuk róla. Langymelegre lehűtve, hordóba öntjük s az akonanyilást csak túllvászonnal takarjuk le. Elég meleg helyen 5–6 nap múlva erjedésnek indul (esetleg kevés friss borseprő hozzáadására még hamarabb is), 14 nap múlva aztán átfajtjuk s még tovább erjesztjük. Az erjedés (szénsavfejlődés) megszünte után teletöltjük a hordót, illetve olyan hordóba visszük át, mely a folyadékkal teljesen megtelik s ekkor lefojtjuk. 4–6 nap után a megtisztult folyadékot palaczkra lehet fejteni s elfogyasztani. Az ilyen mézbor elég erős (szeszes) ugyan, de hiányozván benne a savtartalom, éppen nem hasonló ital a szőlő- vagy gyümölcsborhoz. Aki akarja, 100 literenként

Feltámadott.

g-
ra
ez

az
lt.
es
ek
lig
gy-
zós
mit
ta,
ya-
azt
ek-
zós
drb
és
tott
jló-
ogy
ta-
nyi
nyt
lelő

gaz-
nél-
neg-
ege-

lt a
ezből
fele-

méz-
lig a
9-65
nézet
má-
rengé
bban
rdóba
arjuk
ésnek
a még
s még
meg-
a hor-
gtelik
folya-
ilyen
ozván
szőlő-
enként

feloldhat benne vagy $\frac{1}{2}$ kiló borkősavat, melytől savanykás ízt fog kapni. Sokkal izesebb és borhoz hasonlatosabb italt lehet készíteni úgy, hogy a készítésre tiszta víz helyett, friss szőlőtörköly vizes kivonatát alkalmazzák s ebben oldják fel a mézet stb., amint az fentebb írva van. Mások meg gyümöslével együtt dolgozzák fel; például: 35—40 kiló ribizkét összezúzva és vízzel feleresztve, másnap kisajtolnak, a lében 20 kiló mézet oldanak, kiegészítik vízzel 100 liternyire és ezt erjesztik. 40—50 kiló zúzott borizü alma, vízzel feleresztve s másnap kisajtolva, 15—18 kiló mézzel és a szükséges vízzel 100 literre kipótolván, szintén izes és erős bort szolgáltat. Mindezek az italok azonban, melyek szőlőtörkölyvel vagy gyümöslével és mézzel készülnek, nem képezhetnek kereskedelmi árut, mert a bortörvény s ennek végrehajtására vonatkozó rendelet kívánalmainak nem felelnek meg, amennyiben e szerint a törkölybor és gyümöslésborok készítésére kizárólag csak tisztított répaczukrot szabad használni, ellenben más cukros anyagot nem. Ilyenféle bort tehát valaki legfeljebb csak magánhasználatára kiesinyben készíthet, de egyéb borral együtt még csak készletben sem tarthat.

Gy. I.

Az oltó és a tej beoltása.

Az édes sajtok vagyis oltott sajtok készítésénél főszerepet játszik az oltó minősége és annak miként való alkalmazása.

Ismeretes dolog, hogy higitott ásványi savak, továbbá némely növények nedvei s végre a különféle állatok gyomrából, de főképp az emlős állatok gyomrából készített kivonatok a tejet megalvasztani képesek bizonyos idő alatt és bizonyos hőmérsék kedvező hatása mellett.

A legjobb oltóanyag az emlős állatok, különösen pedig a szopós állatok gyomrából készíthető. A szopós borju gyomra legalkalmasabb, melyből közönséges oltót következőképpen készíthetünk: Apró darabokra vagdalt borju gyomorra öntünk felforralt savót s rajta hagyjuk — közönséges szobai hőmérsékelnél — s először csak egy napig, ekkor leszűrjük róla a savót s elhasználjuk; azután ismét öntünk rá, amely már 2—3 napig, sőt tovább is rajta maradhat anélkül, hogy elromlanék. Az e módon készített oltó azonban nem elég tiszta és hosszabb ideig romlás nélkül el nem tartható.

Tartós, tiszta és egyébként is teljesen megfelelő oltót készíthetünk a következő módon: Előveszünk olyan borjutyomrokat, melyek legalább három hónapig voltak valami alkalmas helyen felaggatva kiszáradás végett s azután mindenkéltől eltávolítjuk róluk a zsíros részeket és összeaprítjuk, körülbelül 1 □-cm. nagyságu darabokra. Lemérünk belőle 100 grmmot és egy üvegbe tesszük, öntünk hozzá egy liter vizet, 50 gramm közönséges konyhasó és 40 gramm közönséges borsavat; azután jól össze-rázzuk s így hagyjuk közönséges melegségű szobában 4—5 napig, mialatt naponként többször fel-rázzuk. Az említett idő leteltével adunk hozzá újabb 50 gramm sót s mikor ez elolvadt, átszűrjük a folyadékot szűrőpapíron s a leszűrt folyadékot légmentesen elzárható üvegbe tesszük. Az e módon készített oltó igen sokáig eltartható és olyan erős, hogy egy liter oltóval kezdetben 18,000 liter tejet is beolthatunk; 2—3 hónap múlva azonban már csak 10,000 litert, de ezt az erejét azután igen soká megtartja.

Az oltó készítésénél vegyük figyelembe a következő szabályokat: 1-ször csakis olyan borjutyomrot alkalmazzunk, melyben tejen kívül még egyéb tápszer nem volt; 2-ször legyen a gyomor egészséges, nem pedig penészes vagy egyébként megromlott; 3-szor használat előtt legalább pár hónapig felfujva száríttassék; 4-szer oltókivonat-készítésénél csupán egy gyomrot soha se használjunk, hanem mindig több állattól való gyomrokból szeleteljük össze a szükséges mennyiséget, így nem esalódunk az oltó erejében; 5-ször a gyomor szűkebb végét, továbbá a zsíros részeket el kell a gyomorral távolítani; 6-szor, a hol a gyomorra öntött folyadék el van helyezve, azon helyiség hőmérséke se alacsony, se túl magas ne legyen.

Gyárilag előállított oltókivonatokat kereskedésekben is lehet kapni az újabb időben és pedig helyenkint igen jó minőségben, lehet továbbá poralakban is, az utóbbiak alkalmazása azonban nem tanácsos, már azért sem, mert a szükséges mennyiség pontos lemérése nehezen eszközölhető.

Kemény sajtokhoz magasabb hőmérsék s rövidebb idő alatt lehet a tejet megalvasztani; lágy sajtok készítésénél kevesebb oltót alkalmazunk s alacsonyabb hőmérsék mellett, azon célból, hogy az alvadási idő hosszabb legyen.

Megjegyzendő, hogy a sok oltó szárazzá és keménynyé, szijassá és izetlenné teszi a sajtot; az igen kevés oltó pedig nem alvasztja meg teljesen a tejet, mi miatt a további feldolgozásnál sok veszteségünk lesz; de a savó sem távolítható el kellőképpen az ilyen sajtból.

Az alvadási idő különböző sajtneveknél 20 és 90 percz közt van, átlag 40—50 percz. Az igen hosszú ideig való alvadás épp úgy nem helyes, mint az igen rövid ideig tartó, tehát a rendes időt kell választani s megtartani.

A tej hőmérséke a beoltáskor kemény, t. i. préselt sajtoknál 28—35° C. közt, lágy sajt készítésénél pedig 20—28° C. közt legyen. A beoltásnál nagy figyelemmel kell lennünk nemesak az oltó minőségére, hanem arra is, hogy az oltó a tejjel tökéletesen összekevertessék; mi végből tanácsos az oltót vízzel felhigítani s lassan önteni a tejszebe, miközben a tejet folytonosan s erősen kavarni kell. Midőn meggyőződünk róla, hogy az oltó a tejjel tökéletesen összekeveredett, legyünk azon, hogy a beoltott tej mozgása minél rövidebb idő alatt és tökéletesen megszűnjék; azután az üstöt nyáron a legyek ellen sajtruhával, télen a hideg ellen fa-fedővel be kell takarni.

Arián Károly.

A zöld here, mint lótakarmány. Nem czélszerű fiatal, még nem virágzó, nedves és hideg vagy pláne erjedésbe ment zöld herével tartani a lovakat. Halálos kimenetelű kólikák nem egyszer kísérik az ilyen táplálkozást. Ha a herét zölden huzamosabban etetjük, akkor annyira ellankad a lónak szervezete, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel végeznek oly munkát, amelyet száraz takarmány etetése mellett jobban végezne. Ezen nem sokat segít, hogyha egyidejűleg zabot is adunk lovainknak; mert a lágy székelést előidéző herével együtt megevett zabból sok egészségben hagyja el a bélsatornát. — A már megszáradó zöld bükköny, borsó, zab és árpa ellenben, kitünő zöld takarmány — a lovaknak.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság“ eredeti regénye. — (10)

Arion volt a szószóló. Elmondotta Thomann kapitánynak, hogy ez a nép már úgy szokta, hogy a tengeri nehéz ut előtt elbucszuk övéitől. Tehát engedje meg nekik, hogy feleségeiket, gyermekeiket megöllelhessék.

Thomann kapitány, mint tengerész ember engedett a kérésnek. A horvátok mégegyszer partra szállottak a bucsuzódás végett.

Ugyanekkor egy levelet hoztak Thomann kapitánynak. A tengerész tengeri nyugalommal szakította fel és elolvasta:

Thomann kapitány!

A magyar lóval csak az igazi magyar tud bánni jól. Én Önnek közel hetven embert ajánlottam, jó magyarokat, akik a lóval, mint régi ismerőssel bánnak el. Ön vissza utasította. De én ígéretemet betartom. Elindulásától számítva még két napig itt leszek embereimmel, hogyha talán a magyar lónak, magyar kézre lenne szüksége, az rajtunk ne muljon. Czimemet tudja már előzőleg. *Szabados Dénes.*

A kapitány nem felelt reá semmit. Csak nézett a csolnakba szálló horvátjai után. Azok bucsuzni mentek, egy óra múlva indulnak. Sajnálja, de nem tehet semmit a Dénes kérésére. Ámbár beismerte, hogy azok a magyar fiúk, akiket a másik két hajón alkalmaztak, azok sokkal jobban bántak a lóval.

Ugy gondolkozott Thomann kapitány, hogy majd, ha nemsokára mégegyszer lovat szállít Magyarországról, akkor csak magyart teszen a lovak ápolásához. Most azonban kivan zárva.

De mégsem volt éppen egészen kizárva, hanem erre az eshetőségre nem gondolt.

A horvátok bucsuzás végett való távozása után eltelt a kitűzött egy óra, de a horvátok csak nem tértek vissza az angol gőzösre.

Thomann kapitány a pontosság embere türelmetlenkedni kezdett e miatt. De mitsem használt ez a dolognak.

A következő negyedórán utánnok küldött és szerződés felbontással fenyegette.

Igy telt el újra egy óra. És az angol hajó mégsem távozhatott, mert hiányzott róla az a hetven loápoló horvát. Thomann kapitány szinte tombolt dühében, mikor egy csolnakon egy öreg ember közeledett az angol hajóhoz.

Messziről mutatta a levelet, melyet a fogai között tartott, míg két kezével az evezőt kezelte. Ott állott meg az óriás hajó oldalán. Fölszólt a fedélzetre, hogy a levelet átvegyék.

A kötelet lebocsátották. Az öreg csendesen ráhuzta a horogra a levelet és tovább evezett, vissza a part felé. Nem várta a választ. Nem vala kíváncsi a feleletre, mert előre tudta.

Az Arion apja volt...

Thomann kapitány tombolni akart dühében, de

angol volt. Nem tombolt, hanem nyugodtan maradt, csupán a parancsait adta szét.

A levélből megtudta, hogy a horvátok megszöktek. Az előleget vissza küldötték. Őket semmi kincsért nem csalhatja a hajójára, hogy Délafrikába evezzenek. Tehát gondolt egyet és a Dénes ajánlatát elfogadta.

Hetven ember megszökött!

Hetven ember van helyette!

Igy gondolkozott az angol. Sőt még azt is számításba vette, hogy az az utóbbi hetven szereti a lovakat. Tehát tiszta haszon. A rosszak helyét jókat cserélt.

Félóra múlva a Thomann kapitány hajóján hatvanhat magyar volt. Közöttük egy leány, akit Julesának hívtak.

Gyorsan összeszedték a podgyászukat. Utra kézen találták valamennyit, mintha vezényszóra mozgottak volna. Legutolsó felszálló Julesa volt. Aztán fölszedték a vasmacskákat, melyekkel a tenger fenekéhez szoktak a hajósok kapaszkodni.

Mikor a vasmacskákat is fölszedték, egy csóna-

A nyulacska.

Husvétii tojások.

kos közelgett az indulásra kész hajóhoz. Intett, hogy vegyék föl. De a kapitánynak nem volt ez kedvére. Szólt a gőztűlök az indulásra. Hanem a csónakos sem vala rest. Még egyszer kérte összetett kezekkel, hogy fölvegyék. S mikor látta, hogy a kérés nem használt: csupp!... bele fordult a tengerbe ott, a Thomann kapitány szemei előtt.

Ez már megnyerte az angol tiszt tetszését. Nyomban utána küldött a szerencsétlennek, akit félig fuladva hoztak a hajóra. S nemsokára elindult a hatalmas angol gőzös.

Tengeren voltak mindazok, akik tengerre vágytak, sőt még egygyel több került a magyarok közül tengerre, ami olyan galibát csinált, mint mikor az órába kerül több egy kerékkel.

VI. Fejezet. Árulás a hajón.

Az angol hajóra került legutolsó fölszálló igen érdekes lett mindenki előtt. Sokat ivott a tenger sós vizéből. De ettől eltekintve életben került a hajóra, csupán az eszméletét veszítette el. Thomann kapitány nagyon érdeklődött az utas iránt.

A hajó elindult. Hatalmas erejével hasította a tenger zöldes-kék vizét. A kikötő mint távolabb-távolabb maradt mögöttük. Három órai utat tett a lószállító angol hajó, mikor az ápolás alatt levő legutolsó felszálló utas magához tért, eszmélni kezdett.

Barna, erős ifju volt. Urasági inas ruha volt rajta. Mikor beszélni kezdett, legelőször a kapitányt hívatta. Az öreg Ince Mihály valamiképp bejutott a kis hajószobába, ahol ápolták a legényt. Szinte megrettent, mikor fölismerte...

Köszvényessy bárónak vala a legénye. Tehát ellenség. Mindenképpen ellenség volt ez a Péter nevű szolga. Sietve jött a paraszti ruhában öltözött Pálma grófnőhöz. Elmondotta a rossz hirt.

— Végünk van méltósága!...

— No, mi baj Ineze?

— Elárulnak. Elvesztünk...

— Kicsoda az áruló?

— A Köszvényessy báró inasa, Péter!

— Ah! ő volt a csónakos?!...

— Bizony a ficzko most itt van közöttünk. Mit tegyünk? hová legyünk? Elárul, amint magához tér...

— Siessen Déneshez öreg! De ne csináljon olyan ijedt arezot. Még hamarabb rájönek, mintha árulás volna.

— Oh tudok én bátort mutatni méltósága, — biztatta Ineze, — és elkezdett füttyülni a hajó fedélzeten, amint Szabados százados után indult, ki lent vala a lószállitmány körül beosztva. De a suttogva elmondott hír izgalomba hozta a derék embert is. Ineze Mihály ugy kezdette, mint Pálma grófnőnél, vagyis Julesánál.

— Baj van bajtárs! — sugta a Dénes fülébe.

Segitünk rajta! — biztatta Szabados, ki most is parasztruhát viselt.

— Már ezen nehéz lesz a segítség bajtárs.

— Ne rémitgess öreg! Nem félek!

— Áruló van a hajón! — sugta Ineze

Mihály.

— Elbánok én vele! Ki az?

— A hajóra menekült csónakos.

— Határozottan tudod?

— Ismerem bajtárs. A Köszvényessy báró inasa. Nem hiába küldötte azt a csepü-gavallér. Szabados elgondolkozott egy perczre. Aztán egy jó gondolata támadt.

— Milyen nyelven beszél az inas?

— Péter magyarul tud csupán.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Kártyázás közben. Egy ur igen nagy összeget nyer egy kávéház kártyaszobájában. Egy másik ur, akit nem ismer és akit azelőtt soha életében nem látott, fölhasználja az alkalmat, oda megy hozzá és husz koronát kér tőle — kölesön.

— Nagyon szivesen, barátom, szól a szerencsés nyerő, de csak ugy, ha megmondja, hogy hogy hívnak engem.

— Bocsánat, nem tudom!

— No látja, szól a szerencsés nyerő, nem adok önnek husz koronát kölesön, mert nagy zavarba jönne, ha nem tudná, hogy kinek adja meg a husz koronát.

Székely kapufelirat.

Ifj. Császár József falusbíró lévén,
Épült ez faluház az falu költségén,
Hogy benne, az igazság hü pártolást nyerjen,
A hamisság pedig pisszeni se merjen.

(Csikmegye.)

Akit hárman ruháznak.

Egyik dádé: Ugy nisz ki a rájkód, minthá király vóná!

Másik dádé: Meghisem ást! Hárman ruházsuk. Á kerestápja, á nágyápja, még in: ázs idesápja!

Dudások hangversenye. Ritka hangverseny volt a napokban a szegedi daloskör népünnepén. Az alföldi tanyákon ma is a dudás a nép szellemes mulattatója, ki saját készítésű dudáját saját melódiáját fujja el, melynek versét is rendszeren ő maga faragja. A környék leghíresebb dudásai Barabás-Faragó István majdényi kanász és Csonka-Bukosza-Tamács Ignác alsóvárosi vizimolnár. Továbbá szerepelnek a vödrösházi és a röszei dudások, a szaty-mazi eziterás, aki dongóval játszik, a felsővárosi kanászkürtös, a fehértői pásztorsipos. Mindenik a saját készítményű hangszerén, szóióban, a legkedvesebb dalát tartozik előadni. Ezek a dudások arról is nevezetesekek, hogy hagyományokban tartják fenn a legrégebb nótákat. Most a legrégebb nóta a Tóth Mihály szegedi bíró nótája, melynek azonban már csak az előjátékát tudja fujni Bukosza-Tanács Ignác. Ez a Tóth Mihály kurucz bíró volt.

Hogyan beszél a német császár? A berlini reikhs-tag gyorsírodájának főnöke, Engel, ki hivatalos küldetésben szokta kísérni a német császárt, érdekes adatokat hozott nyilvánosságra II. Vilmosról mint szónokról. 1899-től 1900-ig a császár több, mint kétszáz beszédet mondott, amelyeket mind Engel sztenografált. Gyorsírói szempontból — mondja Engel — nem nagyon kedves ember II. Vilmos. Igen gyorsan beszél s a gyorsírónak ugyancsak kell dolgoznia, hogy a felséges szónok beszédeit leirhassa, mert a császár perezzenként 275 szótagot mond. Néha, különösen, amikor elfogja a hevület az ifju uralkodót, 300 szótagnyi gyorsasággal beszél, ami másodperezzenként öt szótagot jelent.

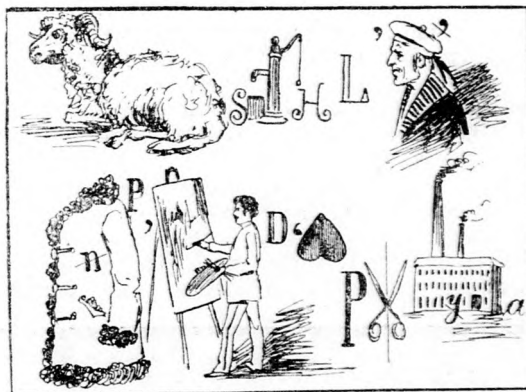
Képeinkhez.

Feltámadott. Keresztre feszítették és meghala az emberiség büneinek megváltásáért. Szenvedett és meghalt érettünk az Isten fia, a mi Megváltónk, kit az Ur küldött nekünk. Koporsóját római katonák őrizték éjjel-nappal, de ime, harmadik napon, miként azt tanítványai előtt kijelenté Jézus, koporsója fölnyílt, a ránehezdedő szikla köve szétrepedt. A koporsót őriző katonák égifényben látták a Jézust, amint kiemelkedett kősírnéből. Feltámadott!

A nyuliacska. Itt a kis nyulacska, hol van a kis Maresa. Neki hoztam egy kalappal, együtt keltünk fel a nappal. Korán keltünk, korán jöttünk, nyulat hozok s megöntözünk. Vízről hallunk sikoltozást, de kapunk ám piros tojást. A nyulacska elszalasztom. Husvét napján nem haragszom.

Husvétí tojások. A Bandiék papája akkora husvétí tojást vett, hogy egy nyul pompásan elült rajta. Erre a nagy tojásra, mikor meglátták, olyan örömujjongás lett a gyermekek között, hogy nótázni kezdtek. Körülforogtak a nyuszika, meg a nagy tojás mellett. Még a piczike Rózika is részt vett a hangversenyben. A nyulacska pedig páleza volt a kezébe, azzal rendezte az éneket. Aki nem hiszi, hát nézze meg a képen.

Képtalány.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. április hó 6.

A „Független Ujság” 12 számában közölt talány megfejtése

„Virágvasárnap”.

Helyesen fejtették meg: Kőváry Jánosné, Baráth Lajosné, Köles Jánosné, Barta Zsigmondné, Stokker Veronika, Bodizs Anna, Szabó Mariska, Bánkövy Annuska, Bánkövy Erzsike, Pestaloty Ilonka, László Endre, Dinka János, Nagy József, Baráth János, Klein Márton, Lehoczky András, Sólyom József, Baranyi Pál, Balázs János, Gyöke Gergely, Viszkocs István, Marinka Antal, László István, ifj. Szathmáry Sándor, Rohoska Jenő, Lochstein József, Zsengellér Kálmán, Czirja András, Balogh Zsigmond, Révész József.

A sorshuzásnál Barta Zsigmondné (Hegyes) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Gyári lányok-czimű kötetet küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Gyöke Gergely urnak. Kérjen árjegyzéket Kövesdy B. urtól (Budapest. VIII., Luther-utca.) — **Pavdics Ferencz** urnak. „Harcban a szabadságért“ című, most folyó regényünk még seholy sem jelent meg és így azon kívánságának, hogy egy kötetben utánvét mellett megküldjük, — nem tehetünk eleget. Azért eredeti regény, hogy az máshol nem olvasható, csak a „Független Ujság“-ban, mert egyenesen lapunknak íródott. — **Mihály Sándor** urnak. Rézkénpor beszerzése végett forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez. (Budapest. V., Alkotmány-utca 31.) A képporral való védekezés poralakjában történik, hogy mikor és a módot készséggel megírják a szövetkezetnél csak kérjen kimerítő utasítást is. A számtakány csak úgy ér valamit, ha a megfejtését is beküldi, mert mi nem törhetjük rajta a fejünket, hogy vajjon jó-e? — **Püspökladányi kath. olv. kör.** A zászlószentelési ünnepségről egy rövid tudósítást 7-én tessék küldeni. — **Nagy János** urnak. Miféle sorsjegyei vannak? mert csak a számokat írta le és az nem elég. — **Tomcsev Simon** urnak. Kérjen árjegyzéket Kühne E. gépgyárostól. (Budapest, VI., Váci-körút 57a.) — **Farkas József** urnak. Első kérdésére olvassa el előző számunkban a Géczy Jánosnak szóló üzenetet. Második kérdésére, ha fonó-rokka kell, írjon Bétsch János urnak Cservenka (Bács-Bodrogmegye.) Ha fonógépre volna szüksége, forduljon a „Magyar Textilgyárosok Egyesületé“-hez (Budapest, V. Béla-utca 5.). — **Baksay Antal** urnak. Az első év után bárhonnán kiléphet. Levelét áttettük a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez. Onnan bővebb feleletet fog kapni. — **Csilkovits Pál** urnak. A kérdezett intézet tényleg oly rosszul áll, hogy leghelyesebb otthagyni. Lépjenek be a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté“-hez (Budapest, Baross-utca 10.) Követelését kérje ajánlott levélben és fenytse bepereléssel. Ha nem fizetnének úgy be kell perelni. Ilyen kis összeget még föl lehet ott venni. — **Hübchend Jakab** urnak. Csakis csalás címén bünyfnyitó eljárást kérhet ellene. — **Blró Lajos** urnak (Füzes-Gyarmaton). A gypju árát mi nem állapíthatjuk meg látatlanban, mert ehhez nincs szak-tudásunk, de nem is hivatásunk. Legzezszerűbb Heller M. bizományoshoz (Budapest, V., Erzsébet-tér 13.), beküldeni a gypju vásárra. Ez a földm. miniszterium és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felügyelete alatt foly le. Csalás annál inkább nem fordulhat elő. — **Id. Vallyon Mihály** urnak. Ha idejében felmondott, a kiállítás lehetséges. 1900-ra meg kell fizesse, de 1901-re nem köteles és ne is fizessen. — **Komondi Pál** urnak. A fenti üzenet önmek is szól szóról-szóra. A levelét postára adtuk. — **Sohár Lajos** urnak. Levelére csak ügyvédünk válasza után felelhetünk. Legyen türelemmel. — **Sorsjegyekről**

csak az ünnepek után fogunk irni. — **Püspökladányi polg. kör, Karimás János, Rózsa Pál,** a „Góbéságok“, kaczagtató székely törtétiák kötetet, kedvezményes árban elküldöttük.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. márczius 28-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 18:50—19:80
K. Rozs 15:30 K-tól 15:70 K-ig. **Arpa** 14:00 K-tól 17:00 K-ig, jobb
minőségű 14:50 K-tól 17:30 K-ig. **Zab** 14:90 K. **Tengeri** 10:20 K.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	31:80	31:20	30:20	28:20	27:40	26:80	26:20	24:50	13:40
Buzakorpa finom 8:80 K, durva 9:00 K.									
Egyéb magvak: mák 25—28 K 1 q., bab fehér nagyszemű 2—12 K, aprószemű 14—15 K, tarka 11—12:00 K, lencse 12—13 K, jorsó héjas 18—36 K, lóhere 46—56 K, luczerna 64—66 K. paltaczim 26:00—28:50 K.									
Takarmányvásár. Réti széna 420—560 fillér, muhar 540—600 fillér, zsupszalma 300—320 fillér, alomszalma 260—290 fillér.									
Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 40—43 K.									
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—98 filér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 94—98 fillér, szerb 90—91 fillér.									
Marhavásár. Következő árak jegyzettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60—66—, középminőségű 50—58—, alarendelt minőségű magyar ökör 44—48—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—60:00, magyar tehén középminőségű 40—60:00, alarendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 42—64—, szerbia bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulyban Élő borju 38—42 K.									

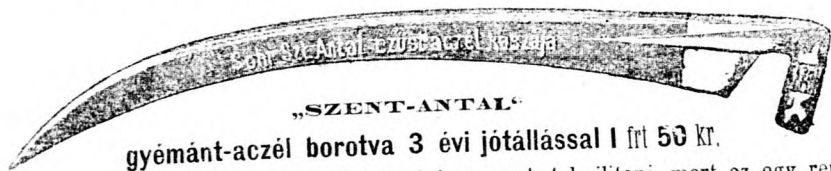
Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:20—4:80 K, csirke 1:80—2:20 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 4:50—7:50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.
Tojás alföldi 86—93 K, erdélyi 82—88 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5:80—6:60 K.
Tejtermékek. Teavaj 2:20—2:50, tejföl 64—82 fillér literenként, főzvaj 1:60—1:80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1:60—3:00, karalábé 1:00—1:60, vöröshagyma 100 kötés 0:00—drb 0:00 q 6:40—7:60, fohagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1:20, fehérrépa, fejeskáposzta 5:00—9:00—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsza 1 q 3:00—3:60, sárga 3:60—4:00.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. Megrendelési cím: Sohr József, Somogy-Szill. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József, Somogy-Szill.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

„SZENT-ANTAL“
gyémánt-aczél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

A „Szent-Antal“ kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1:05 frt.	1:10 frt.	1:15 frt.	1:20 frt.	1:25 frt.	1:30 frt.

5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-aczél kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült Sack-rendszerű, aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A magy. kir. államvasutak gépgyárában a lokomobil-eséplő-
gép- és „Millennium” aratógép-gyártmányai a párisi nem-
zetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel, a grand
prix-t nyerték.

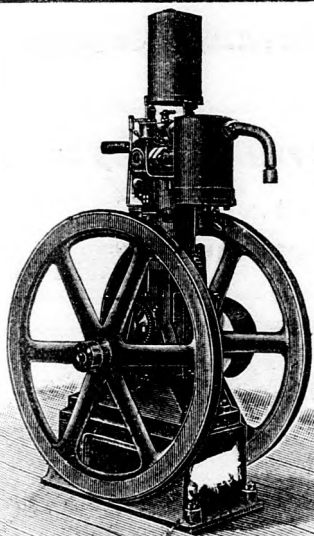
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

julius és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

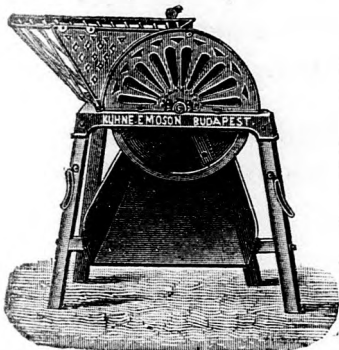
Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

TÉLI-IDÉNY

1901/2.

Szecska-vágógépek

kézi és erőhajtásra.

RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu

„RAPID” darológépek.

Teljes takarmánykamara felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyok-
hoz mérten díjmentesen tervezetnek, legjobb szerkezet-
ben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHN E.

mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Gyár: MOSON, Mosonm. v. m.

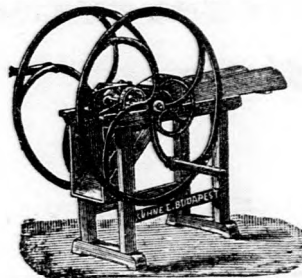
Ventzki-féle

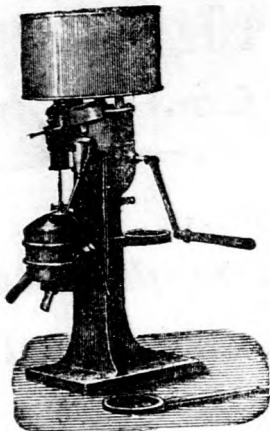
szabad. takarmányfüllesztők.

Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók

rendkívüli munkaképességgel.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentul for-
galomba a „MÉLOTTE“
rendszerü jelenleg legjobb és
legolcsóbb

tej- főlözőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:

Legtartósabb szerkezet!

Legnagyobb munkabírás!

Legkönnyebb hajtás!

Legtökéletesebb főlözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

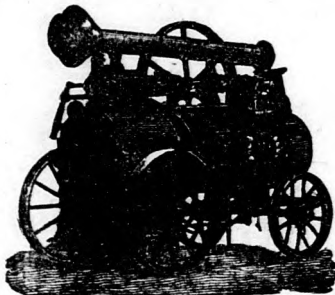
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemü tejjgazdasági
gépek.

A magyar kir. állam-
vasutak gépgyára gazd.
gépeinek eladása.

Használt és jól javított
gőzcseplőkészletek.
Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők
közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokba minden
iránybn készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator * * *

* * * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejjgazdasági gépgyár...

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése. . .

Árjegyzékek, tervek és költségve-
tések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első díjat
nyertek. — Évi gyártás körül-
belül 45000 darab.

Kurcz Lipót és Társa

photocznkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemü nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typa, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszelbben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kén-
savas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemü egyéb műtrágyaféléket
azonkívül

Kénport legfinomabb 78% Chancel
oidium ellen,

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitünő minő-
ségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)